

PROPOSTA DE RESOLUCIÓ

REpte DEMOGRÀFIC

I-TERRITORIS RURALS I EN RISC DE DESPOBLACIÓ

“Ni acceptar-ho ni conformar-se. Són dues actituds que no tenen cabuda en la lluita contra el despoblament. No és natural -ni tampoc inevitable- el desequilibri territorial, social i econòmic que modela el mapa de la Comunitat Valenciana. Per això, per a revertir aquest marc insostenible per al nostre territori -i aprofitant l'horitzó dels fons europeus- urgeix actuar”.

Aquestes frases conformen el primer paràgraf del pròleg efectuat pel President de la Generalitat Valenciana, Ximo Puig, al document del Pla Estratègic AVANT 20-30, que la Generalitat ha impulsat al costat de les universitats públiques valencianes.

El desenvolupament rural i, especialment, el repte demogràfic, és una qüestió clau en les polítiques impulsades pel partit socialista allí on exerceix l'acció de govern, implicant-se a fons en la definició d'accions per a evitar la despoblació d'àmplies zones d'interior, millorar la qualitat de vida de les persones residents en els territoris menys poblats, i augmentar el seu atractiu per a activitats econòmiques sostenibles que permeten fixar i fins i tot captar nova població.

El primer aspecte rellevant per a emmarcar les polítiques de suport als territoris amb aquesta problemàtica és delimitar què entenem per territori rural, i què entenem per territori en risc de despoblació.

En funció de les fonts consultades, destaca la coexistència de diverses definicions que etiqueten a un territori com a “rural”, depenent de la temàtica preponderant en cada anàlisi temàtic (cultura, economia, societat, demografia, paisatge...). A més, juguem amb

la basa en contra de què no sempre disposem de totes les dades estadístiques que serien desitjables amb nivell de desagregació municipal per a identificar com a rural un territori. En l'àmbit europeu, l'Organització per a la Cooperació i el Desenvolupament Econòmic (OCDE) o Eurostat han utilitzat la densitat de població com a factor d'identificació de ruralitat sobre les seues delimitacions territorials normalitzades (NUTS 1,2, i 3, que equivaldrien en el nostre marc jurídic territorial a estats, regions i províncies). Davant la necessitat de descendir a un grau de detall superior, Eurostat va apostar en el seu moment pel més ambiciós sistema de quadrícules amb cel·les de 1km² ("grids" en anglés) sobre les quals es representava gràficament la població amb criteris geogràfics i no de mera delimitació administrativa. Malgrat l'ajust més gran que permetia aquest sistema, la disponibilitat de dades geoposicionades no encaixava en la quadrícula i consegüentment, no es podia completar un vertader sistema d'informació.

Per altra banda, la llei estatal 45/2007 de 13 desembre per al Desenvolupament Sostenible del Medi rural (LDSMR), promulgada durant el mandat de José Luis Rodríguez Zapatero, va anar més enllà de la densitat de població en plantejar en el seu article 3 una definició pròpia de medi rural: "espai geogràfic format per l'agregació de municipis o entitats locals menors definit per les administracions competents que posseïsquen una població inferior a 30.000 habitants i una densitat inferior als 100 habitants per km²". La "zona rural" (àmbit comarcal o supraprovincial a definir per les respectives Comunitats Autònomes en els seus respectius Plans de Desenvolupament Rural) i els "municipis rurals de xicoteta grandària", etiquetant com a tals als quals tinguen una població resident inferior als 5.000 habitants i estiguen integrats en el medi rural.

Sobre la base d'aquestes definicions, el primer Programa de Desenvolupament Rural d'Espanya (PDR 2010-2014) va classificar 3 nivells de "zones a revitalitzar" al costat de zones denominades periurbanes. D'acord amb aquesta classificació, van ser considerades zones a revitalitzar de primer nivell de prioritat un total de 33 municipis de la província de València, integrats a les comarques de la Regió muntanyenca, el Racó d'Ademús, i la Vall d'Aiora-Cofrents.

En canvi, en el següent període de programació (2014-2020) el PDR nacional va deixar la definició dels àmbits d'actuació en mans de les comunitats autònomes i els PDR que anaren aprovant en cada territori.

En la Comunitat Valenciana, l'Estratègia Territorial de la Comunitat Valenciana - ETCV aprovada pel Decret 1/2011 va abordar la planificació territorial establint les bases del desenvolupament futur fins a 2030. Referent a la delimitació de territoris rurals, la ETCV va generar un índex de ruralitat a partir dels següents indicadors:

- Índex de joventut de la població
- Ocupació en el sector primari
- Serveis tècnics municipals
- Saldo migratori
- Dotació escolar bàsica
- Infraestructures municipals
- Creixement de la població
- Índex d'assistència mèdica
- Accessibilitat a les capçaleres del sistema urbà
- Índex de desenvolupament municipal
- Dotació comercial de béns d'ús diari
- Mobilitat per motius de treball

A partir de l'aplicació d'aquests indicadors, es va apreciar una divisió del territori autonòmic en 3 franges quasi paral·leles:

1. Una zona litoral que no superara la cota de 100 metres sobre el nivell de la mar, on s'assentisca la gran majoria de la població, activitats econòmiques i els serveis i infraestructures que li donen suport.
2. Una zona intermèdia,
3. Una zona rural, situada sobretot en els espais més allunyats de la costa.

Els indicadors de ruralitat de la ETCV van anar ajustant també la caracterització del risc de despoblació, sobretot en aspectes com l'elevada edat mitjana de la població resident, la baixa densitat de població, la preponderància del sector agrícola, ramader i forestal en la seua economia o l'ampli marge de millora de serveis i infraestructures per a poder ser equiparats amb la franja costanera.

Els indicadors de ruralitat de la ETCV van anar ajustant també la caracterització del risc de despoblació, sobretot en aspectes com l'elevada edat mitjana de la població resident, la baixa densitat de població, la preponderància del sector agrícola, ramader i forestal en la seva economia, o l'ampli marge de millora de serveis i infraestructures per a poder ser equiparats amb la franja costanera.

A la vista d'aquests treballs previs, El PDR-CV 2014-2020 va optar per combinar les anteriors metodologies i enriquir-la amb alguns nous factors per a qualificar un municipi com a "rural". Es va eliminar de l'equació a aquelles localitats costaneres amb un elevat desenvolupament urbanístic, així com les localitats d'interior amb alt grau de desenvolupament industrial.

Considerem que és vital un impuls decidit a polítiques de desenvolupament sostenible del territori de la província de València, i especialment, dels 160 municipis que el PDR 2014-20 de la Comunitat Valenciana engloba en el marc d'actuació dels 5 Grups d'Acció

Local (GAL) reconeguts per la Generalitat per a l'aplicació de fons europeus FEADER i FEMP.

Des del PSPV-PSOE de la província de València es dona la mà a aquests grups (els GALS Caroig-Xúquer-Serra Grossa, Som Rurals, Rurable i Túria-Calderona, i el GALP Pesquer Gandia-Albufera) i a totes les administracions i entitats de la societat civil per a fer arribar fins a l'últim racó del territori la voluntat inequívoca d'afrontar braç a braç l'impuls del rural i la lluita contra la despoblació, mitjançant propostes tangibles, realitzables i, per descomptat, sostenibles, amb la implicació de les i els residents en el territori.

Davant la necessitat d'afrontar el repte demogràfic, els poders públics han impulsat polítiques de desenvolupament rural (lligades majoritàriament al sector primari) i polítiques per a fixar la població als territoris rurals. Ambdues tracten d'en la mesura que siga possible, atraure nous pobladors oferint serveis adequats per al seu desenvolupament personal i econòmic.

En els últims anys ens trobem amb les següents fites en l'acció de les administracions en matèria de polítiques per a afrontar el repte demogràfic:

En l'àmbit estatal i europeu:

- 2015: La Comissió d'Entitats Locals del Senat inicia la ponència d'estudi per a l'adopció de mesures en relació amb la despoblació rural a Espanya
- 2016: Dictamen del Comité Europeu de les Regions de 16 de juny en el qual afirma que "el canvi demogràfic és un dels majors desafiaments als quals s'enfronta la Unió Europea".
- 2017: Conferència de Presidents Autonòmics del 17 de gener de 2017 en la qual s'acorda "Impulsar mesures específiques per a fer front als desafiaments demogràfics" creant la figura del Comissionat del Govern enfront del Repte Demogràfic.

- 2019: L'Estratègia Nacional enfront del Repte Demogràfic realitza un diagnòstic de l'evolució territorialitzada de la població a Espanya. El document recull problemes com l'envelliment, la masculinització de les zones rurals, la baixada de la natalitat, o els efectes negatius de la població estacional o flotant, buscant una triple aliança urbana-rural, públicoprivada i intergeneracional. Cal destacar que a Espanya, en les dues primeres dècades del segle XXI un 63% dels municipis ha perdut població, xifra que aconsegueix el 90% en el cas de les localitats de menys de 1.000 habitants, i que pràcticament la meitat (48%) dels municipis han perdut entre un 10% i un 50% de la seua població en el període 2001-2018.
- 2020: Sota la presidència de Pedro Sánchez es crea el Ministeri de Transició Ecològica i Repte Demogràfic, que inclou una Secretaria General per al Repte Demogràfic i una Direcció General de Polítiques contra la Despoblació.
- 2021: El Reglament 2021/1058, regulador del FEDER 2021-2027 defineix com a zones en risc de despoblació aquelles la densitat de les quals no supera els 12,5 hab/km². A més, com a novetat s'inclouen unitats territorials locals que han perdut una mitjana d'almenys, un 1% anual de la població en el període de 2007 a 2017. Aquesta definició, resulta beneficiosa per a la Comunitat i per a la província de València, ja que si les dades es calculaven a escala provincial, el pes poblacional de l'àrea metropolitana de València compensava l'escassíssima densitat de població de molts municipis rurals del seu territori. En conseqüència, els municipis rurals no podien optar a aquesta mena d'ajudes.

En l'àmbit autonòmic:

- 2017: La Generalitat Valenciana, en la primera legislatura del Govern del Botànic presidit pel socialista Ximo Puig, presenta l'Agenda Valenciana Antidespoblament (AVANT) i crea la comissió interdepartamental de lluita contra la despoblació.
- 2018: El 10 d'octubre de 2018 es llança el Fons de Cooperació Municipal per a la lluita contra la despoblació en els municipis de la Comunitat Valenciana, que ha

anat tenint successives edicions augmentant la seua dotació pressupostària, gràcies a la participació de les diputacions de Castelló i València, totes dues presidides pel PSPV-PSOE.

- 2019 creació de la Càtedra Avant amb la Universitat de València (UV), la Universitat Politècnica de València, la Universitat d'Alacant i la Universitat Jaume I de Castelló.
- 2019: nomenament de l'actual Directora General de l'Agenda Valenciana Antidespoblament (AVANT), Jeanette Segarra, del PSPV-PSOE.
- 2020 La Generalitat Valenciana i la Federació Valenciana de Municipis i Províncies (FVMP) creen un servei d'agents de desenvolupament local (ADL) de suport als municipis en risc de despoblació.
- 2020: La Universitat de València, a través de la seua càtedra AVANT, finalitza els treballs del PLESVANT (Pla Estratègic contra el despoblament en la Comunitat Valenciana).

Els criteris per a identificar un municipi com a territori en risc de despoblació en la Comunitat Valenciana i ser beneficiari del fons de cooperació contra la despoblació són els següents:

- 1) Tindre menys de 300 habitants (fins a juliol de 2021, el límit eren 120 hab) o
- 2) Pertànyer a àrees funcionals amb una densitat demogràfica igual o inferior a 12,5 habitants per quilòmetre quadrat, o
- 3) Complir almenys, 5 dels següents criteris:
 - a) Densitat de població inferior o igual a 20 habitants per km².
 - b) Creixement demogràfic. Taxa de creixement de la població en el període comprés en els últims 20 anys: menor o igual al zero per cent.
 - c) Taxa de creixement vegetatiu. Percentatge que representa el saldo vegetatiu (diferència entre naixements i defuncions) sobre la població en el període comprés entre els últims 20 anys: menor o igual a -10%.

- d) Índex d'envelliment. Percentatge que representa la població major de 64 anys sobre la població dependència menor de 16 anys: major o igual al 250%
- e) Índex de dependència. Quocient entre la suma de la població de menors de 16 anys i majors de 64 i la població de 16 a 64 anys, multiplicat per 100: major o igual al seixanta per cent.
- f) Taxa migratòria. Percentatge que representa el saldo migratori en el període comprés entre els últims 10 anys (diferència entre les entrades i eixides de població per motius migratoris) sobre la població total de l'últim any: menor o igual a zero.

II. LA DELEGACIÓ DE DESENVOLUPAMENT RURAL I POLÍTIQUES CONTRA LA DESPOBLACIÓ DE LA DIPUTACIÓ DE VALÈNCIA

La combinació dels factors de ruralitat i risc de despoblació afecta un ampli territori de la província de València. Dels 266 municipis valencians, 65 estan definits com a municipis en risc de despoblació (24 d'ells no superen els 300 habitants) i 160 municipis compten amb un elevat grau de ruralitat.

Després de les últimes eleccions locals de 2019, la nova Diputació de València, presidida pel socialista Toni Gaspar, conscient dels problemes de declivi socioeconòmic i demogràfic d'una part important de l'interior de la província, crea la Delegació de Desenvolupament Rural i Polítiques contra la Despoblació.

El disseny i posada en marxa d'aquesta nova Delegació, que forma part des de que el PSPV-PSOE gestiona en el marc del pacte de govern la institució provincial, ha sigut complex i més lent del desitjat, degut fonamentalment a les dificultats administratives i de personal. En tot cas, durant aquests anys s'ha definit una sèrie de línies prioritàries, que constitueixen el marc estratègic d'actuació de la Delegació. Cinc són aquestes grans línies estratègiques en les quals s'ha començat a treballar.

2.1 Primera línia estratègica: emprenedoria i dinamització econòmica rural

El nostre partit aposta pel foment de l'emprenedoria local, més encara si cap en els xicotets municipis, aprofitant el profund coneixement del territori que té la gent que el viu cada dia.

Identificar, acompanyar i en definitiva, potenciar les idees de negoci basades en territoris rurals o en risc de despoblació és una de les pedres angulars sobre les quals donar suport a un canvi de paradigma. Un nou orgull per la ruralitat i la pertinença al territori que facilita als seus habitants plantejar-se el seu projecte de vida als pobles on tenen les seues arrels.

Així mateix, considerem necessari apostar per la dona rural, incloent-hi la perspectiva feminista com a prioritària en una societat rural altament masculinitzada, sobretot en l'àmbit de l'activitat econòmica. L'empoderament femení per a llançar-se a emprendre nous negocis en el territori és bàsic perquè la igualtat d'oportunitats entre homes i dones siga un fet, en benefici del mateix territori.

Per a tot això s'han posat en marxa les següents accions:

- 1) Emprendeaventura Rural. A través d'un acord amb el CEEI-València s'han definit itineraris d'entrenament d'idees de negoci i acompanyament a potencials persones emprenedores en entorns rurals. El programa ha sigut molt ben valorat pels seus usuaris, per la qual cosa per a 2022 acaba d'iniciar-se una altra convocatòria.
- 2) Mentoring Rural en línia: aprofitant les possibilitats que brinda la tecnologia, i fent de la necessitat virtut en temps de pandèmia, en el segon semestre de 2021 la delegació de desenvolupament rural i polítiques contra la despoblació de la Diputació de València va posar en marxa un programa d'assessorament

personalitzat a projectes i iniciatives d'emprenedoria rural. Des de 2021 la delegació finança el seguiment i tutela per l'equip tècnic de CEEI València d'aquells projectes emprenedors que s'han definit en el programa anterior. Igualment, s'inclou el suport a projectes de similars característiques derivats per altres actors de desenvolupament, com els ADL i els grups d'acció local (GAL), sense perdre de vista el treball amb les entitats representatives del cooperativisme i l'economia social, col·lectiu al qual com a socialistes hem de secundar amb especial intensitat.

- 3) Servei de transmissió empresarial en entorns rurals. S'està treballant en la posada en marxa d'un servei que permeta, de manera tutelada, posar en contacte titulars de negocis en l'àmbit rural que per la raó que siga, (jubilació, canvi d'activitat) desitgen deixar d'explotar un negoci, amb persones emprenedores que puguen estar interessades a continuar la seua explotació aprofitant factors com la cartera de clients, el tracte amb proveïdors o el coneixement de la clientela potencial. I és que com a socialistes no podem perdre de vista la intensa funció social d'activitats com el comerç i els serveis de proximitat en la vida dels nostres municipis. Un poble sense comerços, bars o restaurants inicia lamentablement, al costat de la falta d'altres serveis bàsics, un camí de declivi del qual és molt complex eixir.
- 4) Suport a accions de dinamització dels grups d'acció local (GAL). La província de València destaca la fructífera línia de col·laboració i suport als GAL (inclòs el grup d'acció local pesquer) del territori, per a la posada en marxa d'iniciatives, individuals i conjuntes, de suport a empreses i emprenedors/as en els diferents territoris.
- 5) Addicionalment a les mesures anteriors, s'està fent costat a iniciatives específiques o projectes pilot. D'una banda, en el marc de la consciència del partit pel medi ambient i la sostenibilitat, es fa costat a un projecte de treball que pretén avaluar el potencial que el pasturatge extensiu té de cara a la prevenció d'incendis. Aquest es du a terme, amb el suport de la Delegació, l'Associació de

Municipis Forestals (AMUFOR). D'altra banda, s'ha posat en marxa un projecte, també de caràcter pilot, centrat en qüestions agroalimentàries (cultiu i comercialització de la tòfona, etc.), el responsable de la qual és el sindicat agrari Unió de Xicotets Agricultors, (UPA-PV).

- 6) Sensibilització a joves sobre la importància de l'emprenedoria. Si amb anterioritat esmentàvem el compromís amb l'empoderament de la dona rural, no menys important és el suport a les iniciatives de la població jove de territoris amb edat mitjana molt més elevada que en àmbits urbans. A través del conveni que la Diputació manté amb la Universitat de València, s'ha dissenyat:
- El programa UVEmprén Rural. Aquest programa ofereix als i les estudiants d'últim curs de grau o màster de la Universitat de València que impulsen projectes d'emprenedoria, un pla específic de formació i una estada en pràctiques en administracions públiques o empreses de municipis de menys de 3.000 habitants per a madurar la seua idea de negoci. La iniciativa ha completat ja 2 edicions, amb més de 20 projectes d'emprenedoria rural.
 - Un premi destinat als estudiants de secundària, batxillerat i cicles formatius, amb l'objectiu de premiar les millors idees sobre possibles iniciatives per a contribuir al desenvolupament del medi rural i a combatre el despoblament a la província.
- 7) Es treballa en el disseny i posada en marxa d'altres paquets de mesures o programes, com el referit al foment del relleu generacional en l'economia rural, promocionant el retorn de joves que s'han format fora del territori.

2.2 Segona línia estratègica: mobilitat rural

Les dificultats de mobilitat solen classificar-se, per part d'habitants del medi rural, com un dels problemes bàsics. La Generalitat Valenciana està implementant canvis orientats precisament a pal·liar les deficiències en l'accés al servei de transport públic (com, per exemple, rutes compartides durant el període escolar entre els estudiants i els habitants

del medi rural). La Diputació de València, alineada totalment amb les línies de treball de la Generalitat, treballa a emplenar aquells espais on s'identifica alguna necessitat encara no coberta, duent a terme actuacions en tres àmbits:

1) Coneixement dels hàbits i les necessitats de desplaçament no satisfetes pels mitjans de transport públic actuals en, des de i cap a les zones rurals de la província mitjançant enquestes a la població. Disposem ja de les enquestes en quatre comarques (Rincón d'Ademús, La Regió muntanyenca, Vall d'Aiora i Canal de Navarrés), amb resultats provisionals, i en els pròxims mesos es disposarà d'un informe detallat i comparat entre les quatre comarques, la qual cosa ens permetrà definir amb major precisió algunes de les accions en les quals es pot i deu intervenir.

2) Detecció de patrons de mobilitat rural. Com a complement a l'anterior, s'està treballant en un projecte pilot, en el marc de la iniciativa Smart City Connecta València, orientat a la detecció de patrons de mobilitat turística i residencial. Aquest projecte permetrà conèixer amb precisió els hàbits de desplaçament de la població en la mostra de municipis seleccionats, tant població externa que visita aquests municipis rurals com la població que realitze desplaçaments entre els municipis de la mostra.

3) Transport escolar als Centres Rurals Agrupats (CRA). Amb independència dels resultats que puguen aportar les dues iniciatives anteriors, des de la Diputació es va detectar una important demanda no coberta pel sistema públic sinó bàsicament pels mateixos pares dels alumnes/as. Aquest programa està en marxa i ha tingut una enorme acceptació, havent-se reforçat de manera significativa des de la seua primera edició, en una clara aposta del PSPV-PSOE a la província de València per l'educació pública i la qualitat de vida i conciliació familiar, que permeta mantenir obertes dotacions educatives en municipis xicotets.

2.3 Tercera línia estratègica: educació rural

La tercera línia estratègica d'actuació està relacionada amb l'anterior, i se centra en el suport a l'educació rural i, amb això, també a la conciliació laboral i familiar relacionada amb l'escola. En particular, s'està treballant en el suport a ajuntaments rurals per a mantindre serveis en els centres educatius. Tres són les principals iniciatives.

1. Activitats extraescolars. Orientada a impartir activitats extraescolars en els CRA, quan aquestes activitats no són rendibles per a la iniciativa privada a causa de l'escàs nombre d'alumnes. D'aquesta manera no es deixa en mans de la mera rendibilitat empresarial, del "mercat", l'existència de serveis que des del públic, com defensa el PSPV-PSOE, pugua prestar-se per a mantindre la qualitat de vida de la ciutadania rural en igualtat d'oportunitats amb altres territoris més poblats.
2. Guarderies rurals / escoles de 0-3 anys. L'objectiu principal d'aquesta mesura és contribuir a la conciliació laboral de les famílies en el medi rural, més encara després del gran impuls d'aules públiques d'educació infantil de 0 a 3 anys per part del govern socialista de la Generalitat Valenciana.
3. Menjadors escolars. En els col·legis d'alguns pobles, especialment en alguns CRA, els grups són molt reduïts, de manera que no poden disposar de menjador escolar. Per això, a través d'aquest programa se'ls ajuda per a mantindre obert el menjador sense dependre de criteris estrictes de rendibilitat del negoci.

2.4 Quarta línia estratègica: programes de desenvolupament integral

- 1) Des del PSPV-PSOE de la província de València considerem que el territori és major d'edat, i coneix millor que ningú la seua realitat, els seus punts forts i els seus punts febles. Per això propiciem la posada en marxa de plans de desenvolupament integral fent costat econòmicament a ajuntaments i mancomunitats per al disseny i la implementació de plans de desenvolupament territorial, amb vocació comarcal, en la qual participe tota la societat. Precisament per aquesta vocació comarcal (perquè en àrees rurals aquest tipus de plans han de tindre un caràcter supramunicipal) el suport econòmic s'ofereix a través de les mancomunitats de les diferents comarques. Allò que es busca és involucrar als municipis de la comarca perquè contemplen accions orientades a la totalitat de la comarca, més enllà de la visió purament local, o de tradicionals rivalitats intermunicipals que tenen molt menys sentit quan és a través de la unió d'esforços com serem capaços de tirar avant.
- 2) Estudi de l'habitatge en les àrees rurals. Les dificultats d'accés a l'habitatge suposen un escanyament per a famílies i especialment, per a joves. El Govern d'Espanya acaba d'aprovar el projecte de Llei de Dret a l'Habitatge, com a pas previ al seu tràmit parlamentari, que, en paraules del President socialista Pedro Sánchez, “amplia el catàleg de drets i apuntala l'Estat de benestar en constituir a través de l'habitatge el seu cinqué pilar”. La Generalitat Valenciana, per la seua part, ha assenyalat que iniciarà accions per a constituir una borsa d'habitatges rurals. No obstant això, més enllà de conèixer quin és el parc d'habitatges rurals susceptibles de venda o lloguer, el problema és prou més complex. Això es deu al fet que cal contemplar el disseny d'accions centrades, entre altres aspectes, en

l'impuls a la rehabilitació, amb l'objectiu últim de posar habitatges a disposició tant dels habitants locals com dels provinents de fora de l'àmbit rural.

- 3) Finalment, cal destacar que la Delegació de Desenvolupament Rural i Polítiques contra la Despoblació manté una línia de col·laboració amb la Unitat de Desenvolupament Rural i Avaluació de Polítiques Públiques (UDERVAL), de l'Institut Interuniversitari de Desenvolupament Local de la Universitat de València. En el marc del conveni marc entre totes dues institucions, la Universitat de València genera coneixement especialitzat sobre les diferents accions de desenvolupament rural i polítiques contra la despoblació que puguen resultar d'interés per a la Diputació de València.

2.5 Cinquena línia estratègica: fons de cooperació contra la despoblació

La cinquena línia estratègica se centra en la col·laboració, amb la Generalitat Valenciana, en el suport als municipis valencians perquè siguen aquests els adopten mesures contra la despoblació.

En particular, la contribució de la Diputació de València al **Fons de Cooperació contra la Despoblació** ha crescut de manera significativa, i permet als municipis que en major mesura pateixen els problemes de despoblació, o que estan de debò risc de despoblació, posar en marxa les mesures que consideren més adequades.

Es tracta d'un fons molt important quant al pressupost que des de la Delegació es destina (amb una aportació addicional de la Diputació de València de quasi el 10% del fons a repartir entre els municipis que no superen els 300 habitants, superant d'aquesta manera

l'import aportat per la mateixa Generalitat Valenciana). No obstant això, és també un fons “incondicionat”, la qual cosa no permet valorar l'eficàcia i impacte de les accions que duen a terme els diferents municipis.